

Estudio sobre el verbo guipuzcoano
comprendiendo el presente é imperfecto de indicativo del
auxiliar transitivo *izan* y de los verbos *jakin,*
euki, ekari, eraman, egon, joan, etori,
ibili en sus flexiones comu-
nes y alocutivas.

por G. Bähr

EXPLICACION DE UNOS SIGNOS ESPECIALES

e indica una *e* muy abierta como en francés *mère*.

ä representa un sonido intermedio entre *a* y *e* más cercano de *a*.

Es un sonido peculiar de la región de Azpeitia y Azcoitia.

ø es una *e* muy atenuada parecida a la *e* alemana en *bole*.

u es una *u* semivocal.

ð es un sonido intermedio entre *d* mojada y *g* mojada. Se produce formando una oclusión con el dorso de la lengua. Generalmente se ha transcrita con *y*, pero es muy distinto de la *y* tal como se pronuncia en francés, alemán, castellano y Goyerri de Guipúzcoa, siendo la articulación de la *d* mucho mas enérgica que la de la *y*. Su intensidad varía en los distintos pueblos.

dx es la grafía oficial de un sonido intermedio entre la *g* italiana de gente y la *j* francesa de *jour*. La pronunciación de este sonido varía igualmente, percibiéndose todas las etapas intermedias de la evolución desde *ð* que es el sonido original hasta *dx*.

Las letras puestas en paréntesis se suprinen con frecuencia o representan variantes; v. gr., *gañue(a)* significa que se usan las dos formas *gañue* y *gañuea*.

A. PRESENTE DE INDICATIVO

1. AUXILIAR TRANSITIVO

a) flexiones comunes

Yo lo

	1 Flex. liter.	2 <i>Aizarna</i>	3 <i>Aizarnazab.</i>	4 <i>Albistur</i>	5 <i>Alquiza</i>	6 <i>Amérqueta</i>	7 <i>Andoain</i>	8 <i>Arrona</i>	9 <i>Astigarraga</i>	10 <i>Ataun</i>
sing.	1 det	det	det	det	det	det	det	det	det	det
	2 ^a dek	dek	dek	dek	dek	dek	dek	dek	dek	dek
	2 ^b den	den	den	den	den	den	den	den	den	den
	3 du	du	du	du	du	du	du	du den	du	dó
plur.	1 degu	deu	deu	deu	deu	deu	de(g)u	deu	deu	deu
	2 ^a dezù	dezù	dezù	dezù	dezù	dezù	dezù	dezù	dezù	dezù
	2 ^b dezute	dezue	dezue	dezue	dezue	dezue	dezue	dezue	dezut(e)	dezue
	3 dute	debe dee	dee	due	due	due	due	debe	du(t)e	doe

Yo lo

	I	II	12	13	14	15	16	17	18	19
	<i>Flex. liter.</i>	<i>Aya</i>	<i>Ascoitia</i>	<i>Arrebitia</i>	<i>Beizama</i>	<i>Berdstegui</i>	<i>Bidania</i>	<i>Cegama</i>	<i>Deva</i>	<i>Elgoibar</i>
sing.										
1	det	det	det	det	det	det	det	det	det	dot
2 ^a	dek	dek	dek	dek	dek	dek	dek	dek	dek	dok
2 ^b	den	den	den	den	den	den	den	den	den	don
3	du	du	du	du	do	du	du	do	déu	deu
plur.										
1	degu	deu	deu	den	deu	deu	deu	deu	deú	dou
2 ^a	dezu	dezu	dezu	dezu	dezu	dezu	dezu	dezu	dezu	dozu
2 ^b	dezute	dezue	dezue	dezue ^a	dezue	dezue	dezue	dezue	dezue	dozu(e?)
3	dute	des	{deue debe	debe	due	due	due	due	debe	{dabe debe

Yo lo

	¹ Flex. liter. sing.	²⁰ <i>Fuenterr.</i> ^{a)}	²¹ <i>Gaviria</i>	²² <i>Guetaria</i>	²³ <i>Hernani</i>	²⁴ <i>Iciar</i>	²⁵ <i>Irún</i>	²⁶ <i>Isasondo</i>	²⁷ <i>Legazpia</i>	²⁸ <i>Motrico</i>	²⁹ <i>Mutiloa</i>
1	det	dut	det	det	det	det	dut	det	det	det	det
2 ^a	dek	duk	dek	dek	dek	dek	duk	dek	dek	dek	dek
2 ^b	den	dun	den	den	den	den	dun	den	den	den	den
3	du	du	do	{deu du}	du	deu	du	do	do	deu	do
plur.											
1	degu	dugu	deu	deu	degu	deu	du(g)u	deu	deu	deu	deu
2 ^a	dezu	duzu	dezu	dezu	dezu	dezu	duzu	dezu	dezu	dezu	dezu
2 ^b	dezute	{duszute (duszia I)}	dezue	dezue	dezute	dezue	duszute	dezue	dezue	dezue	dezue
3	dute	dute	due	debe	dute	de(b)e	dute	due	doè	{deue debe}	due

1) Usase particularmente en el barrio de la Marina.

Yo lo

	1 Flex. liter.	30 Orio	31 Oyarzun	32 Pasajes	33 Régil	34 Renteria	35 S. Sebast.	36 Tolosa	37 Zaldibia	38 Zarauz	39 Zumaya
<i>sing.</i>											
1	det	det	dut	det	det	{dut det}	det	det	det	det	det
2*	dek	dek	duk	dek	dek	{duk dek}	dek	dek	dek	dek	dek
2b	den	den	dun	den	den	{dun den}	den	den	den	den	den
3	du	du	du	du	du	du	du	du	do	du	du
<i>plur.</i>											
1	degu	de(g)u	dugu	degu	de(g)u	{dugu degu}	degu	degu	deu	de(g)u	deu
2*	dezu	dezu	duzu	dezu	dezu	{duzu dezu}	dezu	dezu	dezu	dezu	dezu
2b	dezute	dezue	duzute	dezute	dezue	{duzute dezute}	dezute	dezu(t)e	dezue	{dezue dezute}	dezue
3	dute	due	dute	date	dee	dute	dute	du(t)e	due	{due dute}	{due (debe?)}

Yo los

	¹ <i>Flex. liter.</i>	² <i>Aizarna</i>	³ <i>Aizarnazab.</i>	⁴ <i>Albistur</i>	⁵ <i>Alquiza</i>	⁶ <i>Amásqueta</i>	⁷ <i>Andoain</i>	⁸ <i>Arrona</i>	⁹ <i>Astigarraga</i>	¹⁰ <i>Ataun</i>
sing.										
1	ditut	dičut	dičut	dičut	dičut	dičut	dičut	dičut	dičut	dičut
2 ^a	dituk	dičuk	dičuk	dičuk	dičuk	dičuk	dičuk	dičuk	dičuk	dičuk
2 ^b	ditun	dičun	dičun	dičun	dičun	dičun	dičun	dičun	dičun	dičun
3	ditu	diču	diču	diču	diču	diču	diču	diču	diču	diču
plur.										
1	ditugu	dičuu	dičuu	dičuu	dičuu	dičeu	diča(g)u	diču(g)u	diču(g)u	dičuu
2 ^a	dituzu	dičuzu	dičuzu	dičuzu	dičuzu	dičezu	dičuzu	dičuzu	dičuzu	dičuzu
2 ^b	dituzute	dičuzue	dičuzue	dičuzue	dičuzue	dičezue	dičuzae	dičuzu(b)e	dičuzote	dičuzue
3	dituzte	dičue	dičue	dičue	dičue	dičue	dičue	diču(b)e	dičuzte	dičue

Yo los

	I Flex. liter.	II <i>Aya</i>	12 <i>Azcotia</i>	13 <i>Azpeitia</i>	14 <i>Beizama</i>	15 <i>Berdastegui</i>	16 <i>Bidania</i>	17 <i>Cegama</i>	18 <i>Deva</i>	19 <i>Elgóibar</i>
sing.										
1	ditut	diſut	diſut	ditut	diſut	diſut	diſut	ditut	ditat 1)	ditxut 2)
2 ^a	dituk	diſuk	diſuk	dituk	diſuk	diſuk	diſuk	dituk	dituk ^b	ditxuk
2 ^b	ditun	diſun	diſun	ditun	diſun	diſun	diſn	ditun	ditan	ditxun
3	dit	diſu	diſu	ditu	diſu	diſu	diſu	ditu	ditu	ditxu
plur.										
1	ditugu	diſugu	diſuu	dituu	diſu(g)u	diſegu	diſuo	dituu	dituu	ditxuu
2 ^a	dituzu	diſuzu	diſuzu	dituzu	diſutzu	diſezu	diſuzu	dituzu	dituzu	ditxuzu dozuz?
2 ^b	dituzute	diſuzue	diſuzú ^a	dituzu ^a	diſutzue	diſezue	diſuzue	dituzue	dituzue	ditxuzue dozuez?
3	dituzte	diſue	diſá ^a	ditue ditu ^a	ditue	diſue	diſue	ditue	ditue	ditxue

1) También *dítet*, etc.2) También *dítut* etc.; *dítut* se usa más bien en el náuleo de la población y entre jóvenes.

Yo los

	1	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
Flex. liter. Fuenterr. ^a	Gaviria	Guetaria	Hernani	Iciar	Irún	Isasondo	Legazpia	Motrico	Mutriku		
<i>sing.</i>											
1	ditut	fut	dítut	dítut	dítut	dítut	fut	dítut	dítut	dítxut 1)	dítut
2 ^a	dítuk	tuk	dítuk	dítuk	dítuk	dítuk	tuk	dítuk	dítuk	dítxuk	dítuk
2 ^b	dítun	tzun	dítun	dítun	dítun	dítun	tzun	dítun	dítun	dítxun	dítun
3	ditu	tu	dítu	dítu	dítu	dítu	tu	dítu	dítu	dítxu	dítu
<i>plur.</i>											
1	ditugu	tzugu	dítuu	dítuu	dítugu	dítuu	tzugu	dítuu	dítuu daituu	dítxuu	dítuu
2 ^a	dituzu	tzuzu	dítuzu	dítuzu	dítuzu	dítuzu	tzuzu	dítuzu	dítazu ditzetu 2) dezuz	dítxuzu(z)	dítuzu
2 ^b	dituzute	fuzie tuz.a?	dítuzue	dítuzu(b)e	dítuzute	dítuzue	fuzute	dítuzue	dítuzue ditzetze 2) deuez	dítxuzue(z)	dítuzue
3	dituzte	tzute	dítue	dítube	dítuzte	dítue	fuzte tute	dítue	dítue	dítxue	dítue

1) Así en el núcleo del pueblo. En los caseríos dítut, etc.

2) En frases interrogativas.

Yo los

	1 <i>Flex. liter.</i>	30 <i>Orio</i>	31 <i>Oyarsun</i>	32 <i>Pasajes</i>	33 <i>Régil</i>	34 <i>Renteria</i>	35 <i>S. Sebast.</i>	36 <i>Tolosa</i>	37 <i>Zaldibia</i>	38 <i>Zarauz</i>	39 <i>Zumaya</i>
<i>sing.</i>											
1	ditut	ditut	(di)ñut	ditut	diñut	diñut	ditut	ditut	diñut	ditut	diñut
2 ^a	dituk	dituk	(di)ñuk	dituk	diñuk	diñuk	dituk	dituk	diñuk	dituk	diñuk
2 ^b	ditun	ditun	(di)ñun	ditun	diñun	diñun	ditun	ditun	diñun	ditun	diñun
3	ditu	ditu	(di)ñu	ditu	diñu	diñu	ditu	ditu	diñu	ditu	diñu
<i>plur.</i>											
1	ditugu	dituu	(di)ñugu	ditugu	diñuu	diñugu	ditugu	ditugu	diñuu	dituu	diñuu
2 ^a	dituzu	dituzu	(di)ñuzu	dituzu	diñuzu	diñuzu	dituzu	dituzu	diñuzu	dituzu	diñuzu
2 ^b	dituzute	dituzue	(di)ñuzute	dituzute	diñuzue	diñuzute	dituzute	dituzu(t)e	diñuzue	dituzu(te)	diñuzue
3	dituzte	ditue	(di)ñuzte	dituzte	diñue	diñuzte	dituzte	ditu(zt)e	diñue	{ditue dituzte}	diñue

Yo te lo (hombre)

	1 Flex. liter.	2 <i>Aizarna</i>	3 <i>Aizarnazab.</i>	4 <i>Albistur</i>	5 <i>Alquiza</i>	6 <i>Amézqueta</i>	7 <i>Andoain</i>	8 <i>Arrona</i>	9 <i>Astigarraga</i>	10 <i>Ataun</i>
sing.										
1	diat	dit	dit	dit	dit	diit	dit	dit	dit	diat
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dik	dik	dik	dik	dik	diik	dik	dik	dik	dik
plur.										
1	diagu	digu	dign	digu	digu	diigu	digu	digu	(dideu digu)	dian
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	ditek	dide _e	dide _e	die _e	dide	die	de ^e	die	ditek	die

Yo te lo (mujer)

	1 sing.	2 plur.	3 sing.	4 plur.	5 sing.	6 plur.	7 sing.	8 plur.	9 sing.	10 plur.
1	difiat	diñat	diñet	diñat	difiat	diñet	diñat	diñat	diñet	diñat
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	diñ	diñ	diñ	diñ	diñ	diñ	diñ	diñ	diñ	diñ
1	diñagu	diñau	diñau	diñau	diñau	diñeu	diñau	diñagu	diñe(g)u	diñau]
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	diten	difne _e	diñe _e	difne _e	difne	difnea	difne	difne	diten	difnea

Yo te lo (hombre)

	I Flex. liter.	II <i>Aya</i>	12 <i>Axcoitia</i>	13 <i>Azpeitia</i>	14 <i>Berizama</i>	15 [<i>Berástegui</i>]	16 <i>Bidania</i>	17 <i>Cegama</i>	18 <i>Deva</i>	19 <i>Eigóibar</i>
sing.										
1	diat	dit	diat	diat	dit	diit	dit	diat	diat	dixat
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dik	dik	dik	dik	dik	diik	dik	dik	dik	dik
plur.										
1	diagu	digu	diau	diau	digu	diigu	digu	diau	diau	dixau
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	ditek	dide	die	{dia diabā}	dide	die	dide	dia	diabe	dixek

Yo te lo (mujer)

	diñat	diñat	diñat	diñat	diñat	diñet	diñat	diñat	diñat	diñat
sing.										
1	diñat	diñat	diñat	diñat	diñat	diñet	diñat	diñat	diñat	diñat
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	diñ	diñ	diñ	diñ	diñ	diñ	diñ	diñ	diñ	diñ
plur.										
1	diñagu	diñau	diñau	diñau	diñau	diñeu	diñagu	diñau	diñau	diñau
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	diten	diñe	diñae	{diña dinabā}	diñe	diñea	diñe	diñaa	diñabe	diñe

Yo te lo (hombre)

	1 Flex. liter.	20 <i>Fuenterr.</i> *	21 <i>Gaviria</i>	22 <i>Guetaria</i>	23 <i>Hernani</i>	24 <i>Iciar</i>	25 <i>Irún</i>	26 <i>Isasondo</i>	27 <i>Legazpia</i>	28 <i>Motrico</i>	29 <i>Mutiloa</i>
--	-------------------	--------------------------	----------------------	-----------------------	----------------------	--------------------	-------------------	-----------------------	-----------------------	----------------------	----------------------

sing.

1	diat	diet	diat	didat	dit	dít	diet	diat	diat	diat	diat
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dik	dik	dik	dik	dik	dik	dik	dik	dik	dik	dik

plur.

1	diagu	digu	diau	dida <u>u</u>	diðau	digu	digu	diau	diau	diau	diau
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	ditek	ditek	die	dide	ditek	dixe	ditek	die	die	die	die

Yo te lo (mujer)

sing.

1	diñat	diñet	diñat	diñat	diñat	diñat	diñet	diñat	diñat	diñat	diñat
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	diñ										

plur.

1	diñagu	diñu	diñau	diña(g)u	diñau	diñau	diñegu	diñau	diñau	diñau	diñau
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	diten	diten	dite _e	diñe _{ee}	diten	dite _e	diten	{dine _e difea}	diñe	diñe	diñe

Yo te lo (hombre)

	¹ Flex. liter.	³⁰ Orio	³¹ Oyarzun	³² Pasajes	³³ Régil	³⁴ Rentería	³⁵ S. Sebast.	³⁶ Tolosa	³⁷ Zaldivia	³⁸ Zarauz	³⁹ Zumaya
sing.											
1	diat	diðat 1)	(diðet (dit 2)	diat	diit	dit	diat	diat	diat	diðat	diat
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dik	dik	dik	dik	diik	dik	dik	dik	dik	dik	dik
plur.											
1	diagu	diðau (digu	(diðeu (digu	diegu	diigu	di(e)gu	diagu	diagu	dia(g)u	diðau	di(a)gu
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	ditek	dide	(di)tek	ditek	die	ditek	ditek	ditek	die	dide	die

Yo te lo (mujer)

sing.											
1	diñat	diñat	(di;)ñet	diñat	diñat	(diñat (diñet	diñat	diñat	diñat	diñat	diñat
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	diñ	diñ	diñ	diñ	diñ	diñ	diñ	diñ	diñ	diñ	diñ
plur.											
1	diñagu	diñau	(di)ñegu	diña(g)u	diñau	(diñe(g)u (diñagu	diñagu	diña(g)u	diñau	diñau	diña(g)u
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	diten	diñe	(di)fen	diten	dife	diten	diten	diteu	difeca	dife	dife

1) También dit, etc., al parecer en la parte hacia Igueldo.

2) En la población se usa más dit.

Yo te los (hombre)

	1 Flex. liter.	2 <i>Aizarna</i>	3 <i>Aizarnazab</i>	4 <i>Albistur</i>	5 <i>Alguiza</i>	6 <i>Amérqueta</i>	7 <i>Andoain</i>	8 <i>Arrona</i>	9 <i>Astigarraga</i>	10 <i>Ataun</i>
sing.										
1	dizkiat	diztit	ditzit	dizkit	dizkit	dizkit	dizki(a)t	ditzit	dizkit	ditzaat
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizkik	diztik	ditzik	dizkik	dizkik	dizkik	dizkik	ditzik	dizkik	ditzak
plur.										
1	dizkiagu	diztigu	ditzigu	dizkgu	dizkgu	dizkiu	dizkiðau	ditzigu	dizkiðeu	ditzau
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizkitek	diztide	ditzide	dizkie	dizkide	dizkie	dizkide	ditzie	dizkifek	ditzea

Yo te los (mujer)

sing.										
1	dizkifat	diztiñat	ditziñet	dizkifat	dizkiñat	dizkiñet	dizkifat	ditziñat	dizkifet	ditzanat
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizkiñ	diztiñ	ditziñ	dizkiñ	dizkiñ	dizkiñ	dizkiñ	ditziñ	dizkiñ	ditzan
plur.										
1	dizkiñagu	diztiñau	ditziñau	dizkiñau	dizkiñau	dizkifeu	dizkifau	ditziñau	dizkiffeu	ditzanau
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizkiten	diztiñe	ditziñe	dizkinä	dizkife	dizkinea	dizkife	ditziñe	dizkiten	ditzanea

Yo te los (hombre)

	I Flex. liter.	II Aya	12 Ascoitia	13 Azpeitia	14 Beizama	15 Berástegui	16 Bidania	17 Cegama	18 Deva	19 Elgóibar
sing.										
1	dizkiat	dizkit	ditxiat 1)	ditxiat ^{tk}	diitzit	dizkit	dizkit	diat	diat	dixaz (dixaraz
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizkik	dizkik	ditxik	ditxik	diitzik	dizkik	dizkik	dik	dizek	dixaz
plur.										
1	dizkiagu	dizkgu	ditxiau	ditxiau	diitzigu	dizkgu	dizkgu	diau	dia(g)uz	dixauz
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizkitek	dizkide	ditxiä	ditxiä(bä)	diitzide	dizkie	dizkie	dia	diabez	dinez

Yo te los (mujer)

sing.										
1	dizkiñat	dizkiñät	ditxiñät	ditxiñat	ditziñat	dizkiñet	dizkiñat	diñat	diñazt	diña(ra)z
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizkiñ	dizkiñ	ditxiñ	ditxiñ	ditziñ	dizkiñ	dizkiñ	diñ	diñaz	diñaz
plur.										
1	dizkiñagu	dizkiñäu	ditxinäu	ditxinäu	ditziñau	dizkifieu	dizkiñau	diñau	diñauz	diñauz
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizkiten	dizkiña	ditxiñä	ditxiñä(bä)	ditzife	dizkifiea	dizkiñe	diñä	diñabez	diñez

1) También ditziat, etc., pluralizando con tzi.

Yo te los (hombre)

	1	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
	Flex. liter.	Fuenterr.	Gaviria	Guetaria	Hernani	Iciar	Irún	Isasondo	Legazpia	Motrico	Mutiloa
<i>sing.</i>											
1	dizkiat	tiet	diat	ditzidat	dizkit	ditzit	tiet	dizkiat	diat	/diaaz /diazet	diat
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizkik	tik	d.k	ditzik	dizkik	ditzik	tik	dizkik	dik	/dizek /diaz	dik
<i>plur.</i>											
1	dizkiagu	figu	diau	ditzi(d)au	dizkidau	ditzigu	figu	dizkiau	diau	diauz	diau
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizkitek	fiztek	die	ditzide	dizkifek	ditzixe	fiztek	dizkie	die	diez(ek)	die

Yo te los (mujer)

	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2
	dizkifial	díñez	díñat	ditzifiat	dizkifiat	ditzifiat	díñet	dizkifiat	díñat	/díñaz /díñazet	díñat
<i>sing.</i>											
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizkiñ	tíñ	díñ	ditzíñ	dizkiñ	ditzin	tíñ	dizkiñ	díñ	díñaz	díñ
<i>plur.</i>											
1	dizkiñagu	tíñu	díñau	ditzifiau	dizkiñau	ditziñau	(tíñegu /tíñagu/)	dizkiñau	díñau	díñauz	díñau
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizkiten	tízten	díñe	ditzíñe	dizkiñe	ditzíñe	tízten	dizkiñea	díñe	díñez	díñe

Yo te los (hombre)

	1 Flex. hiel.	30 Orio	31 Oyarzun	32 Pasajes	33 Régil	34 Rentería	35 S. Sebast.	36 Tolosa	37 Zelldivia	38 Zarauz	39 Zumaya
sing.											
1	dizkiat	dixkit	1) dizkit	dizkiat	ditzit	dizkit	dizkiat	dizkiat	di zkiat	dixkiat	{dixkiat 2) (dixkiat 3)
2	dizkik	dixkik	dizkik	dixkik	ditzik	dizkik	dizkik	dizkik	di zzik	dixkik	{dixkik (dixkik)
3	dizkiagu	dixkigu	dizkigu	dizkiagu	ditzigu	dizki(a)gu	dizkiagu	dizkiagu	di zkiagu	dixkian	{dixkiagu (dixkiagu)
plur.											
1	dizkitek	dixkide	dizkitek	dizkitek	ditzie	dizkitek	dizkitek	dizkitek	di zkie	{dixkide (ditzide?)	ditxie
2	dizkiñat	dixkiñat	dizkiñet	dizkiñat	ditzifiat	dizkiñat	dizkiñat	dizkiñat	di zkiñat	{dixkiñat (ditziñat?)	{dixkiñat (dixkiñat)
3	dizkiñ	dixkiñ	dizkiñ	dizkiñ	ditziñ	dizkiñ	dizkiñ	dizkiñ	di zkiñ	dixkin	{dixkiñ (dixkiñ)

Yo te los (mujer)

sing.											
1	dizkiñat	dixkiñat	dizkiñet	dizkiñat	ditzifiat	dizkiñat	dizkiñat	dizkiñat	di zkiñat	{dixkiñat (ditziñat?)	{dixkiñat (dixkiñat)
2	dizkiñ	dixkiñ	dizkiñ	dizkiñ	ditziñ	dizkiñ	dizkiñ	dizkiñ	di zkiñ	dixkin	{dixkiñ (dixkiñ)
3	dizkiñagu	dixkiñau	dizkiñeu	dizkiñia(g)u	ditziñau	dizkiñau	dizkiñagu	dizkiñagu	di zkiñau	dixkiñau	{dixkiñau (dixkiñau)
plur.											
1	dizkiñen	dixkiñe	dizkiñen	dizkiñen	ditziñe	dizkiñen	dizkiñen	dizkiñen	di zkiñea	{dixkiñe (dixkiñate?)	{dixkiñe (dixkiñen)
2	dizkiten	dixkife	dizkifen	dizkiten	ditzife	dizkiten	dizkiten	dizkiten	di zkiñea	{dixkiñe (dixkiñate?)	{dixkiñe (dixkiñen)

1) También *dixkida*, etc.

2) Usado por los viejos.

3) Flexión más corriente hoy dia.

Yo lo a vos

	1 Flex. liter.	2 <i>Aizarna</i>	3 <i>Aizarnazab.</i>	4 <i>Albistur</i>	5 <i>Alquiza</i>	6 <i>Amézequeta</i>	7 <i>Andoain</i>	8 <i>Arrona</i>	9 <i>Astigarraga</i>	10 <i>Ataun</i>
sing.										
1	dizut	dizut	dizut	dizut	dizut	dizut	dizut	dizut	dizut	dizut
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizu	dizu	dizu	dizu	dizu	dizu	dizu	dizu	dizu	dizu
plur.										
1	dizugu	dizuu	dizu(g)u	dizuu	dizuu	dizeu	dizuu	dizu(g)u	dizu(g)u	dizuu
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizute	dizue	dizue	dizue	dizue	dizue	dizue	dizube	dizute	dizue

Yo los a vos

sing.	dizkizut	diztut	diztut	dizkitzut	dizkitzut	dizkitzut	dizkitzut	ditzut	dizkitzut	{ditzut ditzazut?
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizkizu	ditzu	ditzu	dizkitzu	dizkitzu	dizkitzu	dizkitzu	ditzu	dizkitzu	ditzu
plur.										
1	dizkizugu	ditzu(g)u	ditzuu	dizkitzuu	dizkitzuu	dizkitzeu	dizkitzuu	ditzuu	dizkitzuu	ditzuu
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizkizute	ditzue	ditzue	dizkitzue	dizkitzue	dizkitzue	dizkitzue	ditzube	dizkitzute	ditzue

Yo lo a vos

	I Flex. liter.	II <i>Aya</i>	12 <i>Asoetia</i>	13 <i>Azpeitia</i>	14 <i>Beirama</i>	15 <i>Berastegui</i>	16 <i>Bidania</i>	17 <i>Cegama</i>	18 <i>Deva</i>	19 <i>Elgóibar</i>
sing.										
1	dizut	dizut	dizut	dizut	dizut	dizut	dizut	dizut	dizut	dizut
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizu	dizu	dizu	dizu	dizu	dizu	dizu	dizu	dizu	dizu
plur.										
1	dizugu	dizu(g)u	dizuu	dizuu	dizu(g)u	dizeu	dizugu	dizuu	dizuu	dizu(g)u
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizute	dizue	diz <u>u</u> ²⁹	dizua	dizue	dizue	dizue	(dizue (dizua?))	dizue	dizue

Yo los a vos

sing.										
1	dizkitzut	dizkitzut	ditzet	ditzut	diitzut	dizkitzut	dizkitzut	dizut	dizut	dizuraz
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizkizu	dizkitzu	ditzu	ditzu	diitzu	dizkitzu	dizkitzu	dizu	dizuz	dizuz
plur.										
1	dizkitzugu	dizkitzuu	ditzeu	ditzuu	diitzuu	dizkitzeu	dizkitzuu	ditzu	dizuuz	dizuuz
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizkitzute	dizkitzue	ditz <u>u</u> ³⁰	dizua	diitzue	dizkitzue	dizkitzue	(dizue (dizua?))	dizuez	dizuez

Yo lo a vos

	1 Flex. liter. Fuenterr. ^a	20	21 Gaviria	22 Guetaria	23 Hernani	24 Iciar	25 Irún	26 Isasondo	27 Legazpia	28 Motrico	29 Mutiloa
sing.											
1	dizut	dizut	dizut	dizut	dizut	dizut	dizut	dizut	dizut	(dizut (dixut	dizut
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizu	dizu	dizu	dizu	dizu	dizu	dizu	dizu	dizu	dizu	dizu
plur.											
1	dizugu	dizugu	dizuu	dizugu	dizugu	dizu(g)u	dizugu	dizuu	dizuu	(dizuu (dixuu	dizuu
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizute	dizute	dizue	dizube	dizute	dizue	dizute	dizue	dizue	dizue	dizue

Yo los a vos

sing.	dizkizut	tizut	dizut	ditzut	dizkitznt	ditzu	tizut	dizkitzut	dizut	dizu(r)az	dizut
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizkizu	tizu	dizu	ditzu	dizkitzu	ditzu	tizu	dizkitzu	dizu	dizez	dizu
plur.											
1	dizkizugu	tizugu	dizuu	ditzugu	dizkitzugu	ditzuu	tizugu	dizkitzuu	dizuu	dizuuz	dizuu
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizkizute	tizute	dizue	ditzube	dizkitzute	ditzue	tizute	dizkitzue	dizue	dizuez	dizue

Yo lo a vos

	1 Flex. liter.	30 Orio	31 Oyareun	32 Pasajes	33 Régil	34 Renteria	35 S. Sebast.	36 Tolosa	37 Zaldivia	38 Zarauz	39 Zumaya
sing.											
1	dizut	dizut	dizut	dizut	dizut	dizut	dizut	dizut	dizut	dizut	{dizut dixut}
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizu	dizu	dizu	dizu	dizu	dizu	dizu	dizu	dizu	dizu	dizu
plur.											
1	dizugu	dizuu	dizugu	dizugu	dizuu	dizugu	dizugu	dizugu	dizun	dizuu	dizuu
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizute	dizue	dizute	dizute	dizue	dizute	dizute	dizute	dizue	{dizue dizute}	dizue

Yo los a vos

sing.											
1	dizkizut	dixkitzut	dizkitzut	{dizkitzut dizkizut}	ditzut	dizkizut	dizkitzut	dizkitzut	{dizut (dizkitzut 1)}	dizkitzut	{ditzut 2) dizkitzut}
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizkizu	dixkitzu	dizkitzu	{dizkitzu dizkizu}	ditzu	dizkitzu	dizkizu	dizkitzu	dizu	dizki(t)zu	{ditzu dizkitzu}
plur.											
1	dizkizugu	dixkitzuu	dizkitzu(g)u	{dizkitzugu dizkizugu}	ditzuu	dizkitzugu	dizkizugu	dizkitzugu	dizuu	dizki(t)zugu	{ditzuu (dizkitzun)
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizkizute	dixkitzue	dizkitzute	{dizkitzute dizkizute}	ditzue	dizkitzute	dizkizute	dizkitzute	dizue	{dizki(t)zue dizkizute}	{ditzue (dizkitzue)}

1) En esta flexión generalmente se omite el pluralizador.

2) Usase especialmente por los ancianos.

Ye lo a vosotros

	1 Flex. liter.	2 <i>Aizarna</i>	3 <i>Aizarnazab.</i>	4 <i>Albistur</i>	5 <i>Alquiza</i>	6 <i>Amézqueta</i>	7 <i>Andoain</i>	8 <i>Arrona</i>	9 <i>Astigarraga</i>	10 <i>Ataun</i>
sing.										
1	dizuet	dizuet	dizuet	dizuet ^e	dizuet	dizuet	dizuet	dizuet	dizuet	dizuet
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizue	dizue	dizue	dizue ^e	dizue	dizue	dizue	dizu(b)e	dizute	dizue
plur.										
1	dizuegu	dizueu	dizueu	dizue ^e	diz(u)eu	dizeu?	dizuegu	dizueu	dizutegu	dizueu
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizuete	dizue	dizue	dizue ^e	dizue	dizue	dizue	dizu(b)e	dizute	dizue

Ye les a vosotros

sing.	dizkizuet	ditzuet	ditzuet	dizkitzuet ^e	dizkitzuet	dizkitzuet	dizkitzuet	ditzuet	dizkitzuetet	(ditzuet (ditzazuet?)
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizkizue	ditzue	ditzue	dizkitzue ^e	dizkitzue	dizkitzue	dizkitzue	ditzu(b)e	dizkitzute	ditzue
plur.										
1	dizkizuegu	ditzueu	ditzueu	dizkitzueu	dizkitzeu	dizkitzeu	dizkitzueu	ditzueu	dizkitzuteu	ditzueu
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizkizuete	ditzue	ditzue	dizkitzue ^e	dizkitzue	dizkitzue	dizkitzue	ditzu(b)e	dizkitzute	ditzue

Yo lo a vosotros

	I Flex. liter.	II Aya	12 Azcoitia	13 Arreitia	14 Beizama	15 Berástegui	16 Bidania	17 Cegama	18 Deva	19 Elgóibar
sing.										
1	dizuet	dizuet	dizuet	dizuät	diizuet	dizuet	dizuet	dizuet	dizuet	dizuet
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizue	dizue	{dizue dizú ⁹ }	dizuä	diizue	dizue	dizue	dizue	dizue	dizue
plur.										
1	dizuegu	dizueu	dizueu	dizueu	dizueu	dizeu	dizue(g)u	dizueu	dizueu	dizuu
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizueto	dizue	{dizue dizú ⁹ }	dizuä	diizue	dizue	dizue	dizue	dizue	dizue

Yo los a vosotros

sing.	dizkizuet	dizkitzuet	ditzuet	ditzuät	diitzuet	dizkitzuet	dizkitzuet	dizuet	dizuezt	{dizue(r)az dizuraz}
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizkizue	dizkitzue	{ditzue ditzú ⁹ }	ditzuä	diitzue	dizkitzue	dizkitzue	dizue	dizuez	dizuez
plur.										
1	dizkizuegu	dizkitzue	ditzuen	ditzueu	diitzeu	dizkitzeu	dizkitzu(e?)u	dizueu	dizueuz	dizueuz
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizkizuete	dizkitzue	{ditzue ditzú ⁹ }	ditzuä	diitzue	dizkitzue	dizkitzue	dizue	dizuez	dizuez

Yo lo a vosotros

	1	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
	Flex. liter.	Fuenterr. ^a	Gaviria	Guetaria	Hernani	Iciar	Irún	Isasondo	Legazpia	Motrico	Mutiloa
<i>sing.</i>											
1	dizuet	dizuetet (diziāt)	[dizuet]	dizuet	dizutet	dizuet	dizutet	dizuet	dizuet	{dizuet dizuet}	dizuet
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizue	dizute (dizia)	dizue	dizu(b)e	dizute	dizue	dizute	dizue	dizue	dizue	dizue
<i>plur.</i>											
1	dizuegu	dizutegu (diziagu)	dizueu	dizueu	dizutegu	dizue(g)u	dizutegu	dizueu	dizueu	dizueu (dixueu)	dizueu
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizuete	dizute (dizia)	dizue	dizu(b)e	dizute	dizue	dizute	{dizue dizuea}	dizue	dizue	dizue

Yo los a vosotros

<i>sing.</i>											
1	dizkizuet	dizuetet (diziāt)	dizuet	ditzuet	dizkitzuter	ditzuet	fizutet	dizkitzuet	dizuet	{dizue(r)az dixueaz}	dizuet
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizkizue	dizute (dizia)	dizue	ditzu(b)e	dizkitzute	ditzue	fizute	dizkitzue	dizue	dizue	dizue
<i>plur.</i>											
1	dizkizuegu	dizutegu (diziagu)	dizueu	ditzu(b)eu	dizkitzutegu	ditzueu	fizutegu	dizkitzueu	dizueu	{dizueuz (dixueuz)}	dizueu
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizkizuete	dizute (dizia)	dizue	ditzu(b)e	dizkitzute	ditzue	fizute	dizkitzute(a)	dizue	dizuez	dizue

Yo lo a vosotros

<i>Flex. liter.</i>	1	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
	Orio	Oyarzun	Pasajes	Régil	Renteria	S. Sebast.	Tolosa	Zaldibia	Zarauz	Zumaya	
<i>sing.</i>											
1	dizuet	dizuet	dizutet	dizutet	dizuet	dizutet	dizutet	dizuet	dizuet	dizuet	dizuet
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	dizue	dizue	dizute	dizute	dizue	dizute	dizute	dizue	dizu(t)e	dizue	
<i>plur.</i>											
1	dizuegu	dizueu	dizute(g)u	dizutegu	dizueu	dizutegu	dizutegu	dizueu	dizueu	dizueu	
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	dizuete	dizue	dizute	dizute	dizue	dizute	dizute	dizue	dizu(t)e	dizue	

Yo los a vosotros

<i>sing.</i>											
1	dizkizuet	dixkitzuet	dizkitzutet	dizki(t)zuetet	ditzuet	dizkitzutet	dizkizutet ²⁾	dizkitzutet ³⁾	(dizuet (dizkitzuet ¹⁾)	dizki(t)zuet ²⁾ (dizkitzuet ²⁾)	
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	dizkizue	dixkitzue	dizkitzute	dizki(t)zute	ditzue	dizkitzute	dizkizute	dizkizute	dizue	dizki(t)zue	ditzue
<i>plur.</i>											
1	dizkizuegu	dixkitzueudizkitzuteu	dizkitzutegu	ditzueu	dizkitzuten	dizkizutegu	dizkitzutegu	dizueu	dizki(t)zuen	ditzueu	
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	dizkizuite	dixkitzue	dizkitzute	dizkizute	ditzue	dizkitzute	dizkizute	dizkizute	dizue	dizki(t)zue	ditzue

1) Generalmente se omite el pluralizador.

2) La generación actual usa más *dizkizuet* etc.3) También *dizkitzuet* etc.

Estudio sobre el verbo guipuzcoano

comprendiendo el presente é imperfecto de indicativo del auxiliar transitivo *izan* y de los verbos *jakin*, *euki*, *ekari*, *eraman*, *egon*, *joan*, *etori*, *ibili* en sus flexiones comunes y alocutivas.

por G. Bähr

(Continuación)

EXPLICACION DE UNOS SIGNOS ESPECIALES

é indica una *e* muy abierta como en francés *mère*.
ä representa un sonido intermedio entre *a* y *e* más cercano de *a*.

Es un sonido peculiar de la región de Azpeitia y Azcoitia.

ø es una *e* muy atenuada parecida a la *e* alemana en *bole*.

u es una *u* semivocal.

d̄ es un sonido intermedio entre *d* mojada y *g* mojada. Se produce formando una oclusión con el dorso de la lengua. Generalmente se ha transscrito con *y*, pero es muy distinto de la *y* tal como se pronuncia en francés, alemán, castellano y Goyerri de Guipúzcoa, siendo la articulación de la *d* mucho más energética que la de la *y*. Su intensidad varía en los distintos pueblos.

dx es la grafía oficial de un sonido intermedio entre la *g* italiana de gente y la *f* francesa de *jour*. La pronunciación de este sonido varía igualmente, percibiéndose todas las etapas intermedias de la evolución desde *ð* que es el sonido original hasta *dx*.

Las letras puestas en paréntesis se suprime con frecuencia o representan variantes; v. gr., *gatue(a)* significa que se usan las dos formas *gatue* y *gatuea*.

	1 Flex. liter.	2 <i>Aizarna</i>	3 <i>Aizarnazab.</i>	4 <i>Albistur</i>	5 <i>Alquina</i>	6 <i>Amézqueta</i>	7 <i>Andoain</i>	8 <i>Arrona</i>	9 <i>Astigarraga</i>	10 <i>Ataun</i>
sing.	1 2 ^a 2 ^b 3	— didak didan dit	— diak dian dit	— diak dian dit	— diak dian dit	— diak dian dit	— diak dian dit	— diak dian dit	— diak dian dit	— diik diin dian dit
plur.	1 2 ^a 2 ^b 3	— didazu didazute didate	— diazu diazue die	— diazu diazue die	— diazu diazue die	— diazu diazue dire	— diazu diazue dire	— diazu diazue die	— diazu diazute diate	— diizu diizue direa
sing.	Tú me los									
	1 2 ^a 2 ^b 3	— dizkidak dizkidan dizkit	— diztak diztan {ditzit diz tit	— dizkiak dizkian dizkit	— dizkiak dizkian dizkit	— dizkiak dizkian dizkit	— dizkiak dizkian dizkit	(diztak (dizkak 1) (diztan (dizkan 2) dizkit	— dizkiak dizkian dizkit	— diitzak diitzan ditzat
plur.	1 2 ^a 2 ^b 3	— dizkidazu dizkidazute dizkidate	— diztatzu diztatzaue dizte	— diztatzu diztatzaue dizte	— dizkiatzu dizkiatzue dizki	— dizkiatzu dizkiatzue dizkire	— dizkiatzu dizkiatzue dizkire	— diztatzu diztatzaue (dizte (dizke 1)	— dizkiatzu dizkiatzute dizkiate	— diitzazu diitzazue ditzea

1) Así los jóvenes.

Tú me lo

	I Flex. liter.	II <i>Aya</i>	12 <i>Arcoitia</i>	13 <i>Aspeitia</i>	14 <i>Beirama</i>	15 <i>Berástegui</i>	16 <i>Bidania</i>	17 <i>Cegama</i>	18 <i>Deva</i>	19 <i>Elgóibar</i>
sing.										
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 ^a	didak	diak	diák	diák	diak	diak	diak	diek diik	diak	diak
2 ^b	didan	dian	diän	diän	dian	dian	dian	dien	dian	dian
3	dit	dit	dit	dit	dit	dit	dit	dit	ditx	ditx
plur.										
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 ^a	didazu	diäzu	diəzu	ſdizzu düzü	dizu	dizu	dizu	diezu	dizu	dizu
2 ^b	didazute	diäzue	diəzu ^a	ſdiəzu ^a diizu ^a	diazue	diazue	diazue	diezue	diazue	diazue
3	didate	diree	diä	diä	die	direa	die	dia	diabe	die
sing.					Tú me los					
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 ^a	dikidak	dizkiak	ditzäk	ditzäk	ditzak (dizkak 1) ditzan	dizkiak	dizkiak	diek diik	diazk	diaz
2 ^b	dizkidan	dizkian	ditzän	ditzän	dizkian	dizkian	dizkian	dien	dizzen (dizianaz ditz)	dianaz
3	dizkit	dizkit	(ditzit ditzit)	ditzit	ditzit	dizkit	dizkit	dit	diazuz diazuez	diaz
plur.										
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 ^a	dizkidazu	dizkiäzu	ditzäuzu	ditzäuzu ^a	ditzäuzu ditzäuzu ^a	ditzatzu	dizkiatzu	dizkiatzu	dieu	diazuz
2 ^b	dizkidazute	dizkiäztue	ditzäztue	ditzäztü ^a	ditzäztu (dizte dizke)	ditzatzue	dizkiatzue	dizkiatzue	diezue	diazuez
3	dizkidate	dizkiree	ditzää	ditzää	ditzkirea	dizkie	dizkie	dia	diabez	diez

1) Así, según parece, entre los jóvenes.

Tú me lo

	¹ Flex. liter.	²⁰ Fuenterr. ^a	²¹ Gaviria	²² Guetaria	²³ Hernani	²⁴ Iciar	²⁵ Irún	²⁶ Isasondo	²⁷ Legazpia	²⁸ Motrico	²⁹ Mutuola
<i>sing.</i>											
¹	—	—	diak	diak	diak	diak	dirak	diak	diak	diak	djek
^{2a}	didak	diak nak	dian	dian	dian	dian	diran	dian	dian	dian	dien
^{2b}	didan	dian nan	dian	dian	dian	dian	dit	dit	(dit naū)	ditx ¹⁾	dit
³	dit	dit naū	dit	dit	dit	dit	{dit naū}	dit	(dit dit)	dit	dit
<i>plur.</i>											
¹	didazu	diazu nazu	diazu	diazu	diazu	diazu	{dirazu nazu}	diazu	diazu	diazu	diezù
^{2b}	didazute	diazute nazute	diazue	diazu(b)e	diazute	diazue	{dirazute nazute}	diazue	diazue	diazue	dieuè
³	didatae	diate naute	die	diee	diate	diz	{di(z)a-te naute}	die	die	die	die

Tú me los

	¹	^{2a}	^{2b}	³		¹	^{2a}	^{2b}	³		
<i>sing.</i>											
¹	dizkidak	fiaak nazkik	dian	ditzak	dizkiak	diztek	tirak	dizkiak	diak	{diaz diazek}	diek
^{2b}	dizkidan	fian nazkin	dian	ditzan	dizkian	diztan	tiran	dizkian	dian	{diaz diazken}	dien
³	dizkit	fit nazki	dit	ditzit	dizkit	ditzit	{fit nazki}	dizkit	(dit dit)	diaz	dit
<i>plur.</i>											
¹	dizkidazu	fiazu nazkitzu	dazu	{ditzatzu dizkatzu}	dizkiatzu	ditzatzu	{tirazu nazkiztu}	dizkiatzu	dazu	diazuz	diezù
^{2b}	dizkidazute	fiazu(t)e nazkitzue	diazue	ditzatzu(b)e	dizkiatzute	ditzatzue	{tirazute nazkizute}	dizkiatzue	diazue	diazuez	dieuè
³	dizkidate	fiaze nazkite	die	diztee	dizkiate	diztee	{tirazte nazkite}	dizkie	die	diez	die

¹⁾ En los caseríos dí.

Tú me lo

	30 Flex. liter.	31 Oyarrun	32 Pasajes	33 Régil	34 Renteria	35 S. Sebast.	36 Tolosa	37 Zaldibia	38 Zaraux	39 Zumaya
sing.										
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 ^a	didak	diak	dirak	dirak	diak	diak	didak	diak	diak	di(r)ak
2 ^b	didan	dian	diran	diran	dian	dian	didan	di(r)an	dian	di(r)au
3	dit	dit	dit	dit	dit	dit	dit	dit	dit	dit
plur.										
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 ^a	didazu	diazu	dirazu	dirazu	diazu	diazu	óidazu	di(r)azu	diazu	di(r)azu
2 ^b	didazute	diazue	dirazute	dirazute	diazue	diazute	didazute	diazute	diazue	di(r)azue
3	didate	die	(dirate)	(dirate)	die	diate	didate	diate	di(r)e	die

Tú me los

sing.										pl. m. 100	
1	dizkidak	dixkiak	dizkirak	dizkirak	diztak	dizkiak	dizkidak	dizkiak	dizkiak	dixki(r)ak	dizkiak
2 ^a	dizkidan	dixtian	dizkiran	dizkiran	diztan	dizkian	dizkidan	dizkian	dizkian	dizkixan	diztan
2 ^b	dizkizate	dixkizate	dizkizate	dizkizate	diztatzue	dizkizate	dizkizate	dizkizate	dizkizate	dixkizate	dizkizate
3	dizkit	dixkit	dizkit	dizkit	ditzif	dizkit	dizkit	dizkit	dizkit	dixkit	ditzit
plur.											
1	dizkidazu	dixkiatzu	dizkiratzu	dizkiratzu	diztatzu	dizkiatzu	dizkidazu	dizkiatzu	dizkiatzu	dixkiatzu	diztatzu
2 ^a	dizkidazute	dixkiatzue	dizkiratzate	dizkiratzate	diztatzue	dizkiatzute	dizkidazute	dizkiatzute	dizkiatzute	dixkiatzue	dizkatzu
2 ^b	dizkizatzue	dixkizatzue	dizkizatzate	dizkizatzate	diztatzue	dizkizatzate	dizkizatzate	dizkizatzate	dizkizatzate	dixkizatzue	dizkizatzue
3	dizkide	dixkide	(dizkirate	dizkitet	dizte	dizkiate	dizkide	dizkide	dizkide	dixkire	diztee
		(dizkifet								(dizkire	dizkee

Tú nos lo

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Flex. liter.	Aizarna	Aizarnasab.	Albistur	Alquiza	Amérqueta	Andoain	Arrona	Astigarraga	Ataun	
sing.										
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 ^a	diguk	diuk	diuk	diuk	diuk	di(g)uk	diuk	diuk	diuk	diuk
2 ^b	digun	diun	diun	diun	diun	diun	diun	diun	diun	diun
3	digu	diu	digu	digu	diu	diu	diu	diu	diu	diu
plur.										
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 ^a	diguzu	diuzu	diuzu	di(g)uzu	diuzu	diuzu	diuzu	diuzu	diuzu	diuzu
2 ^b	diguzute	diuzue	diuzue	di(g)uzue	diuzue	diuzue	diuzue	diuzube	diuzute	diuzue
3	digute	digue	digue	digue	digue	di(g)ue	digue	di(g)ube	diute	{digue digua?

Tú nos los

	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	dizkiguk	dizkuk	dizkuk	dizkiuk	dizkiuk	dizkiuk	dizkiuk	dizkuk	dizkiuk	diutzak
2 ^a	dizkigun	dizkun	dizkun	dizkiun	dizkiun	dizkiun	dizkiun	dizkun	dizkiun	diutzan
2 ^b	dizkigu	dizku	dizku	dizku	dizku	dizku	dizku	dizku	dizku	diutza
plur.										
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 ^a	dizkiguzu	dizkutzu	dizkutzu	dizkiutzu	dizkiutzu	dizkiutzu	dizkiutzu	dizkutzu	dizkiutzu	diutzazu
2 ^b	dizkiguzute	dizkutzue	dizkutzue	dizkiutzue	dizkiutzue	dizkiutzue	dizkiutzu	dizkutzu(b)e	dizkiutzute	diutzazue
3	dizkigute	dizgue	dizgue	dizkigue	dizkiue	dizkigue	dizkigue	dizku(b)e	dizkiute	diutzea

Tú nos lo

	1 <i>Flex. liter.</i>	11 <i>Aya</i>	12 <i>Azcoitia</i>	13 <i>Aspeitia</i>	14 <i>Beizama</i>	15 <i>Berástegui</i>	16 <i>Bidania</i>	17 <i>Cegama</i>	18 <i>Deva</i>	19 <i>Elgóibar</i>
sing.										
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 ^a	diguk	diuk	diuk	diuk	diuk	druk	diuk	diuk	diuk	diuk
2 ^b	digun	diun	diun	diun	diun	diun	diun	diun	diun	diun
3	digu	diu	diu	diu	diu	di(g)u	digu	diu	diu	diu
plur.										
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 ^a	diguzu	diuzu	diuzu	diuzu	diuzu	di(g)uzu	diguzu	diuzu	diuzu	diuzu
2 ^b	diguzute	dinzue	diztuz ^a	diztuz ^a	diztuz ^a	diztuzue	diztuzue	diztuzue	diztuzue	diztuzue
3	digute	di(g)ue	dig ^a	dig ^a	digue	di(g)ue	digue	diue	diube	digue

Tú no los

sing.										
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 ^a	dizkiguk	dizkiuk	dizkuk	dizkuk	dizkuk	dizkiuk	dizkiuk	diuk	diuzk	diuaz
2 ^b	dizkigun	dizkiun	dizkun	dizkun	dizkun	dizkiun	dizkiun	diun	diznen (diznen) diunaz	diunaz
3	dizkigu	dizkiu	dizku	dizku	dizku	dizkiu	dizkiu	diu	diuz	diuz
plur.										
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 ^a	dizkiguzu	dizkiutzu	dizkutzu	dizkutzu	dizkutzu	dizkiutzu	dizkiutzu	diuzu	diuzuz	diuzuz
2 ^b	dizkiguzute	dizkiutzue	dizkutzue	dizkutzue	dizkutzue	dizkiutzue	dizkiutzue	diunzue	diuzuez	diuzuez
3	dizkigute	dizkigue	{dizku ditzigue?	dizkuā	dizkue	dizki(g)ue	dizkigue	diue	diubez	dignez

Tú nos lo

	1 Flex. liter.	20 Fuenterr. ^a	21 Gaviria	22 Guetaria	23 Hermani	24 Iciar	25 Irún	26 Isasondo	27 Legaspia	28 Motrico	29 Mutiloa
sing.											
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 ^a	diguk	diguk gatuk	diuk	diuk	diuk	diuk	diguk	diuk	dink	diuk	diuk
2 ^b	digun	digun gatun	diun	diun	diun	diun	digun	diun	diun	diun	diun
3	digu	digu gatu	digu	di(g)u	digu	diu	{digu gatu}	diu	di(g)u	du	du
plur.											
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 ^a	diguzu	diguzu gatuzu	diuzu	diuzu	diguzu	diuzu	diguzu	diuzu	diuzu	diuzu	diuzu
2 ^b	diguzute	diguzute gatuzue	diuzue	diuzu(b)e	diguzute	diuzue	diguzute	diuzte	diuzue	diuzue	diuzue
3	digute	digute gatuzte	digue	digu(be)	digute	di(g)ue	{digute gafuzte}	digue	di(g)ue	di(g)ue	di(g)ue
plur.											
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 ^a	dizkiguk	tiguk	dituk	dizkuk	dizkiuk	dizkuk	tiguk	dizkiuk	diuk	dizzek	dink
2 ^b	dizkigun	tigun	diun	dizkun	dizkiun	dizkun	tigun	dizkiun	diun	d'uzen	d'un
3	dizkigu	tigu	diu	dizku	dizkigu	dizku	tigu	dizkiu	di(g)u	diuz	diu
plur.											
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 ^a	dizkiguzu	tiguzu	diuzu	dizkutzu	dizkigutzu	dizkutzu	tiguzu	dizkutzu	diuzu	diuzuz	diuzu
2 ^b	dizkiguzute	tiguzu(t)e	diuzue	dizkutzup(e)	dizkigutze	dizkutzue	tiguzute	dizkutzue	diuzue	diuzuez	diuzue
3	dizkigute	tiguzte	digue	dizku(b)e	dizkigute	dizkue	tiguzte	dizkigutze	di(g)ue	diguez	di(g)ue

Tú nos lo

	1 Flex. liter.	30 Orio	31 Oyarrun	32 Pasajes	33 Régil	34 Renteria	35 S. Sebast.	36 Tolosa	37 Zaldibia	38 Zarauz	39 Zumaya
sing.											
1											
2 ^a	diguk	diuk	diguk	diuk	diuk	diguk	diguk	diguk	diuk	diuk	diuk
2 ^b	digun	diun	digun	diun	diun	digun	digun	digun	diun	diun	diun
3	digu	di(g)u	digu	digu	diu	digu	digu	digu	diu	diu	diu
plur.											
1											
2 ^a	diguzu	diuzu	diguzu	diguzu	diuzu	diguzu	diguzu	diguzu	diuzu	diuzu	diuzu
2 ^b	diguzute	diuzue	diguzute	diguzute	diuzue	diguzute	diguzute	diguzute	diuzue	diuzue	diuzue
3	digute	digne	digute	digute	di(g)ue	digute	digute	digute	digue	di(g)ue	di(g)ue

Tú no los

sing.											
1											
2 ^a	dizkiguk	dixkiuk	dizkiguk	dizkiuk	dizkuk	dizkiguk	dizkiguk	dizkiguk	dizkiuk	dizkiuk	dizkuk
2 ^b	dizkigun	dizkiun	dizkigun	dizkiun	dizkun	dizkigun	dizkigun	dizkigun	dizkiun	dizkiun	dizkun
3	dizkigu	dixkiu	dizkigu	dizkigu	dizku	dizkigu	dizkigu	dizkigu	dizkiu	dixkiu	(dizku dizkiu 1)
plur.											
1											
2 ^a	dizkiguzu	dixkiutzu	dizkigutzu	dizkigutzu	dizkutzu	dizkigutzu	dizkiguzu	dizkigutzu	dizkiutzu	(dizkiutzu (dixkiutzu (dizkutzu 1))	
2 ^b	dizkiguzute	dizkiutzue	dizkigutzte	dizkigutzate	dizkutzue	dizkigutzte	dizkiguzute	dizkigutzte	dizkiutzue	dizkiutzue	dizkutzue
3	dizkigate	dixkigue	dizkigate	dizkigate	dizkue	dizkigate	dizkigate	dizkigate	dizki(g)ue	(dizkigue (dixkigue (dizkiue 1))	

1) Así muchos jóvenes.

Yo se lo a él

	¹ Flex. liter.	² <i>Aizarna</i>	³ <i>Aizarnazab.</i>	⁴ <i>Albistur</i>	⁵ <i>Alquina</i>	⁶ <i>Amézqueta</i>	⁷ <i>Andoain</i>	⁸ <i>Arrona</i>	⁹ <i>Astigarraga</i>	¹⁰ <i>Ataun</i>
sing.										
1	diot	didot	didot	diot	didot	diot	didot	didot	didot	diot
2 ^a	diok	didok	didok	diok	didok	diok	didok	didok	didok	diok
2 ^b	dion	didon	didon	dion	didon	dion	didon	didon	didon	dion
3	dio	dido	dido	dio	dido	dio	dido	dido	dido	dio
plur.										
1	diogu	didou	didou	diou	didou	dio(g)u	didog(u)	didou	didog(u)	diog(u)
2 ^a	diozu	didozu	didozu	diozu	didozu	diozu	didozu	didozu	didozu	diozu
2 ^b	diozute	didozue	didozue	diozue	didozue	diozue	didozue	didozue	didozu(t)e	diozue
3	diote	didue	didue	dioe	didue	dioa	didue	dido(b)e	dido(te)	dioe

Yo se los a él

sing.	dizkiot	dizkot	dizkot	dizkiot	dizkat	dizkiot	dizkat	dizkot	dizkat	diotzat
1	dizkiok	dizkok	dizkok	dizkiok	dizkak	dizkiok	dizkak	dizkok	dizkak	diotzak
2 ^a	dizkion	dizkon	dizkon	dizkion	dizkan	dizkion	dizkan	dizkon	dizkan	diotzan
2 ^b	dizkio	dizko	dizko	dizkio	dizka	dizkio	dizka	dizko	dizka	diotza
plur.										
1	dizkiogu	dizkou	dizkou	dizkiou	dizkau	dizkiou	dizkau	dizkou	dizka(g)u	diotza(g)u
2 ^a	dizkiozu	dizkotzu	dizkotzu	dizkiotzu	dizkatzu	dizkiotzu	dizkatzu	dizkotzu	dizkatzu	diotzazu
2 ^b	dizkiozute	dizkotzue	dizkotzue	dizkiotzue	dizkatzue	dizkiotzue	dizkatzue	dizkotzue	dizkatzute	diotzazue
3	dizkiote	dizkue	dizkue	dizkioe	dizke	dizkioa	dizke	dizko(b)e	dizkate	dioz(a)?

Yo se lo a él

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
	Flex. liter.	Aya	Arcotia	Arpelia	Betizama	Berástegui	Bidania	Cegama	Dena	Elgóibar
sing.										
1	diot	didot	didxot 1)	didxot	diot	diot	diot	diot	diot	diot
2 ^a	diok	didok	didxok	didxok	diok	diok	diok	diok	diok	diok
2 ^b	dion	didon	didxon	didxon	dion	dion	dion	dion	dion	dion
3	dio	dido	didxo	didxo	dido	dio	dido	dio	dio	dio
plur.										
1	diogu	didou	didxo(g)u	didxou	diđou	diou	diđou	diou	diou	diou
2 ^a	diozu	didozu	didxozu	didxozu	diđozu	diouzue	diđozu	diouzue	diouzue	diouzue
2 ^b	diozute	didozue	didxozu ^a	didxozuā	diđozue	diue	diđozue	diuezue	diobez	diuezue
3	diozate	didoe	didxu ^a	didxuā	diđue	dioa	diđue	dioe	diue	diue

Yo se los a él

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
	dizkiot	dizkat	dizkot 2)	dizkot	dizkot	dizkiot	dizkat	diot	diozt	dioraz
1	dizkiok	dizkak	dizkok	dizkok	dizkon	dizkiok	dizkak	diok	dioz(e)k	diuaz
2 ^a	dizkion	dizkan	dizkon	dizkon	dizko	dizkion	dizkan	dion	diozen	dionez
2 ^b	dizkio	dizka	dizko	dizko	dizko	dizkio	dizka	dio	dioz	dioz
plur.										
1	dizkiogn	dizkau	dizko(g)u	dizkou	dizkou	dizkiou	dizkau	diou	dio(g)uz	diouz
2 ^a	dizkiozu	dizkatzu	dizkotzu	dizkotzu	dizkotzu	dizkiotzu	dizkatzu	diozu	diozuz	diozuz
2 ^b	diskiozute	dizkatzue	dizkotzu ^a	dizkotzuā	dizkotzue	dizkiotzue	dizkatzue	diozue	diouez	diouez
3	dizkiote	dizkē	dizku ^a	{dizkuā dizkobā	dizkue	{dizkioe dizkioa?	dizke	dioe	diobez	diuez

1) En los caseríos aún se usa la forma anterior *didot*, etc.2) También *dizkot*, etc.

Yo se lo a él

	1 Flex.	20 liter. Fuenterr.*	21 Gaviria	22 Guetaria	23 Hernani	24 Iciar	25 Irún	26 Isasondo	27 Legazpia	28 Motrico	29 Mutiloa
sing.											
1	diot	diot	diot	didot	didot	diot	diot	diot	diot	diot	diot
2*	diok	diok	diok	didok	didok	diok	diok	diok	diok	diok	diok
2b	dion	dion	dion	didon	didon	dion	dion	dion	dion	dion	dion
3	dio	dio	dio	dido	dido	dio	dio	dio	dio	dio	dio
plur.											
1	diogu	diogu	dio(g)u	diđou	diđogu	diou	diogu	diou	diou	dixou	diou
2*	diozu	diozu	diozu	didozu	didozu	diozu	diozu	diozu	diozu	diozu	diozu
2b	diozute	diozu(t)e	diozue	didozue	didozute	diozue	diozute	diozue	diozue	diozue	diozue
3	diote	diote	dioe	diđue	diđote	dioe	diote	dioe	dioe	dixue	dioe

Yo se los a él

sing.											
1	dízkiot	fiot	diot	dízkot	dízkat	dízkot	fiot	dízkiot	diot	dioaz	diot
2*	dízkiok	fiok	diok	dízkok	dízkak	dízkok	fiok	dízkiok	diok	diozek	diok
2b	dízkion	fiion	dion	dízkon	dízkan	dízkon	fiion	dízkion	dion	diozen	dion
3	dízkio	fió	dio	(dízko) (dízka?)	dízka	dízko	fió	dízkio	dio	dioz	dio
plur.											
1	dízkiogu	fiogu	dio(g)u	dízkou	dízkagu	dízko(g)u	fiogu	dízkiou	diou	diouz	diou
2*	dízkiuzu	fiuzu	diozu	dízkotzu	dízkatzu	dízkotzu	fiuzu	dízkiotzu	diozu	diouz	diou
2b	dízkiozute	fiizu(t)e	diozue	dízkotzu(b)e	dízkatzute	dízkotzue	fiozute	dízkiotzue	diozue	diouez	diozue
3	dízkiote	fiozte	dioe	dízkue	dízkate	dízkne	tiozte	dízkioe	dioe	dixuez	dioe

Yo se lo a él											
	1 Flex. liter.	30 Orio	31 Oyarzun	33 Pasaies	33 Régil	34 Renteria	35 S. Sebast.	36 Tolosa	37 Zaldibia	38 Zerain	39 Zumaya
sing.											
1	diot	didot	didot	didot	diot	dido ¹	didot	diot	diot	didot	didxot
2*	diok	didok	didok	didok	diok	didok	didok	diok	diok	didok	didxok
2b	dion	didon	didon	didon	dion	didon	didon	dion	dion	didon	didxon
3	dio	dido	dido	dido	dio	dido	dido	dio	dio	dido	didxo
plur.											
1	diogu	didou	didogu	diđogu	diou	didogu	didogu	diogu	diou	didou	didxou
2*	diozu	didozu	didozu	didozu	diozu	didozu	didozu	diozu	diozu	didozu	didxozu
2b	diozute	didozute	didozute	didozute	diozue	didozute	didozute	diozute	diozue	didozue	didxozue
3	diote	didoe	didote	didote	dine	didote	didote	diote	dioe	didue	didxue
Yo se los a él											
sing.											
1	dizkiot	dixkat	dizkat	diozkat ¹⁾	dizkat	dizkat	dizkat	dizkiot	dizkiot	dixkot	dixkot
2*	dizkiok	dixkak	di(ō)zkak	diozkak	dizkak	dizkak	dizkak	dizkiok	dizkiok	dixkok	dixkok
2b	dizkion	dixkau	di(ō)zkan	diozkan	dizkan	dizkan	dizkan	dizkion	dizkion	dixkon	dixkon
3	dizkio	dixka	di(ō)zka	diozka	dizka	dizka	dizka	dizkio	dixko	dixko	dixko
plur.											
1	dizkiogu	dixkau	di(ō)zagu	diozkagu	dizkagu	dizkagu	dizkagu	dizkiogu	dizkiou	dixkou	dixkou
2*	dizkiozu	dixkatzu	di(ō)zkazu	diozkatzu	dizkatzu	dizkatzu	dizkazu	dizkiogu	dizkiozu	dixkozu	dixkotzu
2b	dizkiozute	dixkatzue	di(ō)katzute	diozkatzute	dizkatzue	dizkatzute	dizkazute	dizkiozute	dizkiozue	dixkozue	dixkotzue
3	dizkiote	dixke	di(ō)zkate	diozkate	dizke	dizkate	dizkate	dizkiote	dizkioe	dixkue	dixkuę

1) Parece que las flexiones con -o- son las primitivas.

Yo se lo a ellos

	1 Flex. liter.	2 <i>Aizarna</i>	3 <i>Aitzarnazab.</i>	4 <i>Altistur</i>	5 <i>Alquina</i>	6 <i>Amézqueta</i>	7 <i>Andoain</i>	8 <i>Arrona</i>	9 <i>Astigarraga</i>	10 <i>Ataun</i>
sing.										
1	diet	didek	dídet	diet	dídet	diet	díd(o)et	dídet	didotet	diet
2*	diek	didek	didek	diek	didek	diek	didek	didek	didotek	diek
2b	dien	díden	diden	dien	diden	dien	diden	diden	didoten	dien
3	die	díde	dide	die	díde	die	díd(o)e	díd(o)e	didote	die
plur.										
1	diegu	dídeu	dídeu	diegu	dídeu	dieu	díd(o)eu	dídeu	didoten	dieu
2*	diezu	dídezu	dídezu	diezu	dídezu	diezu	díd(o)ezu	didezu	didotenzu	diezu
2b	diezute	dídezue	dídezue	diezue	dídezue	diezue	díd(o)ezue	didezue	didotenzute	diezue
3	diete	didue	did(u)e	die	dide	die	díd(o)e	díd(o)e	{didote dide}	diea

Yo se los a ellos

	dizkiet	diztēt	diztet	dizkiet diztet?	dizket	dizkiet	dizket	diztet dizket 1)	dizkatet	díitzet díetzat
1	dizkiek	diztēk	diztek	dizkiek	dizkek	dizkiek	dizkek	diztek dizten	dizkatek	díetzat dítzek
2b	dizkien	diztēn	dizten	dizkien	dizken	dizkien	dizken	dizken dizten	dizkaten	díitzzen díetzan
3	dizkie	diztē	dizte	dizkie	dizke	dizkie	dizke	dizke dizte	dizkate	díetzee díetza
plur.										
1	dizkiegu	dizteu	dizteu	dizkieu	dizkeu	dizkieu	dizkeu	dizteu	dizkateu	díetzau
2*	dizkiezu	diztetu	diztetu	dizkietzu	dizketzu	dizkietzu	dizketzu	diztetzu	dizkatzetu	díetzatzu
2b	dizkiezute	diztetzue	diztetzue	dizkiezue	dizketzue	dizkietzue	dizketzue	diztetzue	dizkatzue	díetzatzu
3	dizkiete	diztē	dizte	dizkie	dizkee	dizkie	dizke	dizte	dizkate	díetzue

1) Así los jóvenes, según parece.

Yo se lo a ellos

	I Flex. liter.	II Aya	12 Arcoitia	13 Arrebitia	14 Beizama	15 Berástegui	16 Bidania	17 Cegama	18 Deva	19 Elgóibar
sing.										
1	diet	didet	{didxuet didxet 1)	didxo(b)et	didet	diet	didet	diet	diobet	diuet
2 ^a	diek	didek	{didxnek didxek	didxo(b)ek	didek	diek	didek	diek	diobek	diuek
2 ^b	dien	diden	{didxuen didxe	didxo(b)en	diden	dien	diden	dien	dioben	diuen
3	die	dide	didx(u)e	didxo(be)	dide	die	dide	die	diobe	diue
plur.										
1	diegu	dieu	didx(u)en	didxo(b)eu	didegu	dieu	didegu	dieu	diobeu	dio(g)u
2 ^a	diezu	ddezu	didxuezu	didxo(b)ezu	didezu	diezu	didezu	diezu	diobezu	diozu
2 ^b	diezute	didezue	didxzozue	didxzozue	didezue	diezue	didezue	diezue	diobezue	diozue
3	diete	did(o)e	didxue	didxo(b)e	did(u)e	die	did(o)e	di(o)e	diobe	diue

Yo se los a ellos

sing.	dizkiet	{dizket diztet	{dizkuet diztet	{diztet dizko(o)et	diiztet	dizkiet	dizket	diet	{diobezt dizkobet	diueraz
2 ^a	dizkiek	{diztek dizkek	{dizkuek diztek	diztek	diiztek	dizkiek	dizkek	diek	{diobezek dizkobek	diuaz
2 ^b	dizkien	{dizten dizken	{dizkuen dizten	dizten	diizten	dizkien	dizken	dien	{diobezen dizkaben	diuenaz
3	dizkie	{dizte dizke	{dizkue dizte	{dizte dizko(b)e	diizte	dizkie	dizke	die	{diabez dizkobe	diuez
plur.										
1	dizkiegut	{dizteu dizkeu	{dizkueu dizteu	dizteu	diiztegu	dizkieu	dizkegu	dieu	{diobenz dizkobeuz	dioguz
2 ^a	dizkiezu	{diztetzu dizketzu	{dizkuetzu diztetzu	diztetzu	diiztetzu	dizkietzu	dizketzu	diezu	{diobezuz dizkobezuz	diozuz
2 ^b	dizkiezute	{diztetzue dizketzue	{dizkotzue diztetzue	diztetzue	diiztetzue	dizkietzue	dizketzue	diezue	{diobezeuz dizkobeneuz	diozuez
3	dizkiete	{dizte dizke	{dizkue dizte	{dizte dizko(b)e	diizte	dizkie	dizke	di(o)e	{diabez dizkobez	duez

1) Así más bien en los caseríos, donde se usa igualmente *didet*, etc.

Yo se lo a ellos

	1	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	
	Flex.	Liter.	Fuenterr. ^{a)}	Gaviria	Guetaria	Hernani	Iciar	Irún	Isasondo	Legazpi	Motrico	Mutriku
sing.												

1	diet	dio(te)t 1)	diet	didet	didötet	diet	diötet	diet	di(o)et	dixuet	diét
2 ^a	diek	diotek	diek	didek	didötek	diek	diötek	diek	di(o)ek	dixuek	diék
2 ^b	dien	dioten	dien	diden	didoten	dien	dioten	dien	di(o)e	dixuen	dién
3	die	diote	die	dide	didote	die	diote	die		dixue	dié

plur.

1	diegu	diotegu	dieu	dice(g)u	didotegu	dieu	diotegu	dieu	dieu	dixou?	diéu
2 ^a	diezu	diotezu	diezu	didezu	didotezu	diezu	diotezu	diezu	diezu	dixeu?	diézu
2 ^b	diezute	diozute	diezue	didezue	didozute	diezue	diotezute	diezue	diezue	dioxu?	diézue
3	diete	diote	die	did(o)e	didote	die	diote	die	di(o)e	dixue	di(o)e

Yo se los a ellos

sing.											
1	dizkiet	fiötet	diet	diztet	dizkatet	diztet dizkuet	fiötet	dizkiet	di(o)et	dixue(r)az diét	
2 ^a	dizkiek	fiö(z)tek	diek	diztek	dizkatek	diztek dizten	fiötek	dizkiek	di(o)ek	dixuezek	diék
2 ^b	dizkien	fiöten	dien	dizten	dizkaten	dizten dizte	fiöten	dizkien	dien	dixuezen	dién
3	dizkie	fiote	die	dizte	dizkate	dizte (dizkue)	fiote	dizkie	die	dixuez	dié

plur.

1	dizkiegu	fiö(z)tegu	diezu	dizteu	dizkategu	dizteu diztetzu	fiotegu	dizkieu	dieu	dixeuz	diéu
2 ^a	dizkiezu	fiö(z)tezu	diezu	diztetzu	dizkatzetu	diztetzu (dizkuetzu)	fiotetu	dizkiezu	diezu	dixeuz	diézu
2 ^b	dizkiezute	tio(te)zute	diezue	diztetze	dizkatzute	diztetze dizte	tiotenzte	dizkiezue	diezue	dixeuez	diézue
3	dizkiete	fiözte	die	diztē	dizkate	dizte (dizkoe)	fiözete	dizkie	di(o)e	dixuez	dié

1) En el núcleo de la población se suprime con frecuencia el elemento *te*.

Yo se lo a ellos

	1 Flex. liter.	30 Orio	31 Oyarzun	32 Pasajes	33 Régil	34 Rentería	35 S. Sebast.	36 Tolosa	37 Zaldibia	38 Zarautz	39 Zumaya
<i>sing.</i>											
1	diet	diduet	didotet	didotet	diit 1)	didotet	didotet	diotet	diet	didoet	didxuet
2 ^a	diek	duuek	didotek	didotek	diik	didotek	didotek	diotek	diek	didoek	didxuek
2 ^b	dien	diuen	didoten	didoten	diin	didoten	didoten	dioten	dien	didoen	didxuen
3	die	diue	didote	didote	dii	didote	didote	diote	die	didoe	didxue
<i>Plur.</i>											
1	diegu	diueu	didotegu	didotegu	diigu	didotegu	didotegu	diotegu	dien	didoeu	didxueu
2 ^a	diezu	di <u>(u)</u> ezu	didotezu	didotezu	diizu	didotezu	didotezu	diotezu	diezu	didoezu	didxuezu
2 ^b	diezute	didezue	di <u>(ot)</u> ezute	di <u>(ot)</u> ezute	diizue	didezute	didozute	diotezu(e)	diezue	didoezue	didxuezue
3	diete	diue	didote	didote	diize	didote	didote	diote	die	didoe	didxue

Yo se los a ellos

	1 dizkiet	2 dizkiek	3 dizkien	4 dizkie	5 dizkiet	6 dizkiegu	7 dizkiezu	8 dizkiezute	9 dizkiete	10 dizkiet	11 dizkoet
<i>sing.</i>	di(o)zkatet diozkatet	di(o)zkatek diozkatet	di(o)zkaten diozkatet	di(o)zkate	diiztet 2) (dizkietet?	dizkietet (dizkietet?)	dizkietet (dizkietet?)	dizkietet (dizkietet?)	dizkietet (dizkietet?)	dizkietet (dizkietet?)	dizkietet (dizkietet?)
1	dixket	dixkek	dixken	dixke	diiztet	dizkatek	dizkatek	dizkatek	dizkiet	dizkoet	dixkuet 3)
2 ^a	dizkiet	dizkiek	dizkien	dizkie	dizkiet	dizkatek	dizkatek	dizkatek	dizkiek	dizkoek	dixkuek
2 ^b	dizkien	dizkiek	dizkien	dizkie	dizkien	dizkaten	dizkaten	dizkaten	dizkien	dizkoen	dixkuen
3	dizkie	dizkie	dizkie	dizkie	dizte	dizkate	dizkate	dizkate	dizkie	dizkoe	dixkue
<i>plur.</i>											
1	dixkeu	dixketu	dixketze	dixketze	diztegu	dizkategu	dizkategu	dizkategu	dizkieu	dizkoeu	dixkueu
2 ^a	dizkiezu	dixketzu	dixketze	dixketze	diztetz	dizkatezu	dizkatezu	dizkatezu	dizkiezu	dizkoetu	dixkuezu
2 ^b	dizkiezute	dixketzue	dixketze	dixketze	diztetzue	dizkatezute	dizkatezute	dizkazute	dizkiezue	dizkoetzu	dixkuezue
3	dizkiete	dixke	dixke	dixke	dizte	dizkate	dizkate	dizkate	dizkiete	dizkoe	dixkue

1) Se usa menos *diet*, etc.2) Se pluraliza también con *-ek*: *dizket*, etc.3) También *dizkuel*, etc. Parece que la *z* predomina en los jóvenes y pescadores y la *x* en los caseros.

Tú me

	1 Flex. liter.	2 <i>Aizarna</i>	3 <i>Aizarnazab.</i>	4 <i>Albistur</i>	5 <i>Alquiza</i>	6 <i>Amérqueta</i>	7 <i>Andoain</i>	8 <i>Arrcna</i>	9 <i>Astigarraga</i>	10 <i>Ataun</i>
sing.										
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 ^a	nauk	nauk	nauk	nauk	nauk	nauk	nauk	nauk	nauk	nauk
2 ^b	naun	naun	naun	naun	naun	naun	naun	naun	nan	naun
3	nau	nau	nau	nau	nau	nau	nau	nau	nau	nau
plur.										
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 ^a	nazu	nazu	nazu	nazu	nazu	nazu	nazu	nazu	nazu	nazu
2 ^b	nazute	nazue	nazue	nazue	nazue	nazue	nazue	nazue	nazute	nazue
3	naute	naue	naue	naue	naue	naue	naue	nabe	naute	nauea

Tú nos

	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
sing.										
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 ^a	gaituk	gaituk	gaituk	gaituk	gaituk	gaťuk	gaťuk	gaťuk	gaťuk	gaťuk
2 ^b	gaitun	gaitun	gaiťun	gaitun	gaiťun	gaťun	gaťun	gaťun	gaťun	gaťun
3	gaitu	gaitu	gaťu	gaitu	gaiťu	gaťu	gaťu	gaťu	gaťu	gaťu
plur.										
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 ^a	gaituzu	gaťuzu	gaituzu	gaťuzu	gaituzu	gaťuzu	gaťuzu	gaťuzu	gaťuzu	gaťuzu
2 ^b	gaituzute	gaťuzue	gaituzue	gaťuzue	gaituzue	gaťuzue	gaťuzue	gaťuzue	gaťuzute	gaťuzue
3	gaituzte	gaťue	gaitue	gaitue	gaitue	ga(i)ťue	gaťue	gaťube	gaťuzte	gaťue ⁽¹⁾

G. Bähr.— E STUDIO SOBRE EL VERBO GUIPUZCOANO 387

Tú me

	I Flex. liter.	II Aya	12 Arcoitia	13 Arpeltia	14 Beizama	15 Berástegui	16 Bidania	17 Cegama	18 Deva	19 Elgóibar
sing.										
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 ^a	nauk	nauk	nauk	nauk	nauk	nauk	nauk	nauk	nauk	nok
2 ^b	naun	naun	naun	naun	naun	naun	naun	naun	naun	non
3	nau	nau	nau	nau	nau	nau	nau	nau	nau	neu
plur.										
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 ^a	nazu	nazu	nazu	nazu	nazu	nazu	nazu	nazu	nazu	nozu
2 ^b	nazute	nazue	nazue	nazue	nazue	nazue	nazue	nazue	nazue	nozue
3	naute	naue	naue	nabā	naue	nauea	naue	naue	nabe	nebe

Tú nos

	I	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 ^a	gaituk	gaiťuk	gaiťuk	gaituk	gaiťuk	gaiťuk	gaiťuk	gaituk	gaiťuk	gaiťuk
2 ^b	gaitun	gaiťun	gaiťun	gaitun	gaiťun	gaiťun	gaiťun	gaitun	gaiťun	gaiťun
3	gaitu	gaitu	gaitu	gaitu	gaiťu	gaiťu	gaiťu	gaitu	gaiťu	gaiťu
plur.										
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 ^a	gaituzu	gaiťuzu	gaiťuzu	gaituzu	gaiťuzu	gaiťezu	gaiťuzu	gaituzu	gaiťuzu	gaiťuzu
2 ^b	gaituzute	gaiťuzue	gaiťuzue	gaituzu ^a	gaituzu ^a	gaiťuzue	gaiťezue	gaituzue	gaiťuzue	gaiťuzu(e)
3	gaituzte	gaiťue	gaiťu ^a	gaituā	gaiťue	gaiťne	gaiťue	gaitue	gaiťue	gaiťue

Tú me

	1	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
	<i>Flex. liter.</i>	<i>Fuenterr.</i> *	<i>Gaviria</i>	<i>Guetaria</i>	<i>Hernani</i>	<i>Iciar</i>	<i>Irún</i>	<i>Isasondo</i>	<i>Legazpia</i>	<i>Motrico</i>	<i>Mutiloa</i>
sing.											
I	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2*	nauk	nak	nauk	nauk	nak	nauk	nak	nauk	nauk	nauk	nauk
2b	naun	nan	naun	nann	nan	naun	nan	naun	naun	naun	naun
3	nau	nau	nau	nau	nau	nau	nau	nau	nau	nau	nau
plur.											
I	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2*	nazu	nazu	nazu	nazu	nazu	nazu	nazu	nazu	nazu	nazu	nazu
2b	nazute	{nazute nazue	nazu(b)e	nazute	nazue	nazute	nazue	nazue	nazue	nazue	nazue
3	naute	naute	naue	nabe	naute	naue	naute	naue	naue	naue	naue

Tú nos

sing.											
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 ^a	nauk	gaťuk	gařuk	gařuk	gařuk	gařuk	gaťuk	gařuk	gařuk	gařuk	gařuk
2 ^b	naun	gařun	gařun	gařun	gařun	gařun	gařun	gařun	gařun	gařun	gařuk gatxuk?
3	nau	gaťu	gařu	gařu	gařu	gařu	gařu	gařu	gařu	gařu	gařu
plur.											
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 ^a	nazu	gařuzu	gařuzu	gařuzu	gařuzu	gařuzu	gařuzr	gařuzu	gařuzu	gařuzu	gařuzu
2 ^b	nazute	gařuzia	gařuzue	gařuzube	gařuzute	gařuzue	gařuzute	gařuzue	gařuzue	gařuzue	gařuzue
3	naute	gařuzte	gařue	gařu(b)e	gařuzte	gařue	gařuzte	gařue	gařue	gařue	gařue

Tú me

¹ Flex. liter.	³⁰ Orio	³¹ Oyartzun	³² Pasajes	³³ Régil	³⁴ Renteria	³⁵ S. Sebast.	³⁶ Tolosa	³⁷ Zaldibia	³⁸ Zarauz	³⁹ Zumaya
<i>sing.</i>										
¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
^{2^a}	nauk	nauk	nak	nak	nauk	nak	nak	nauk	nauk	nauk
^{2^b}	naun	naun	nan	nan	naun	nan	nan	naun	naun	naun
³	nau	nau	nau	nau	nau	nau	nau	nau	nau	nau
<i>plur.</i>										
¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
^{2^a}	nazu	nazu	nazu	nazu	nazu	nazu	nazu	nazu	nazu	nazu
^{2^b}	nazute	nazue	nazute	nazute	nazue	nazute	nazute	nazue	nazue	nazue
³	naute	naue	naute	naute	naue	naute	naute	naue	naue	nabe

Tú nos

<i>siug.</i>										
¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
^{2^a}	nauk	gaituk	gaſuk	gaituk	gaſuk	gaſuk	gaituk	gaſuk	gaituk	gaſuk
^{2^b}	naun	gaitun	gaſun	gaitun	gaſun	gaſun	gaitun	gaſun	gaitun	gaſun
³	nau	gaitu	gaſu	gaitu	gaſu	gaſu	gaitu	gaſu	gaitu	gaſu
<i>plur.</i>										
¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
^{2^a}	nazu	gaituzu	gaſuzu	gaituzu	gaſuzu	gaſuzu	gaituzu	gaſuzu	gaituzu	gaſuzu
^{2^b}	nazute	gaituzue	gaſuzute	gaituzute	gaſuzue	gaſuzute	gaituzute	gaſuzue	gaituzue	gaſuzue
³	naute	gaitue	gaſuzte	gaitzte	gaſuzte	gaſuzte	gaituzte	gaſuzte	gaitue	gaſuzte

Yo te

	¹ Flex. liter.	² <i>Aizarna</i>	³ <i>Aizarnazab.</i>	⁴ <i>Albistur</i>	⁵ <i>Alquiza</i>	⁶ <i>Amérquetā</i>	⁷ <i>Andcain</i>	⁸ <i>Arrona</i>	⁹ <i>Astigarra</i>	¹⁰ <i>Ataun</i>
sing.										
1	aut	aut	aut	aut	aut	aut	aut	aut	at	aut
2	au	au	au	au	au	au	au	au	au	au
3										
plur.										
1	augu	aú	aau	aau	aú	aú	aú	augu	a(g)u	au
2										
3	autē	au(b)e labe	abe	aue	ae	ae	ae	abe	autē	ae(a)

Yo a vos

sing.	zaitut	zaičut	zaičut	zaičut	začut	začut	začut	začut	začut	začut
1										
2										
3										
plur.										
1	zaitugu	začuu	začuu	začuu	začuu	začeu	začuu	začuu	začugu	začugu
2										
3	zaituzte	začue	začue	začue	začue	začue	začue	začube	začuzte	začue

Yo a vosotros

sing.	zaituztet	začuet	začuet	začuet	začuet	začuet {začuet začuztet?}	začuet	začubet	začuztet	začuet
1										
2										
3										
plur.										
1	zaituztegu	začueu	začueu	začueu	začeu	začeu {začuegu začuztegu}	začueu	začubeu	začuztegu	začueu
2										
3	zaituzte	začue	začue	začue	začue	začue	začue	začube	začuzte	začue(a)?

Yo te

	I Flex. liter.	II Aya	12 Azcoiti?	13 Azpeitia	14 Beizama	15 Berástegui	16 Bidania	17 Cejama	18 Deva	19 Elgóibar
sing.										
1	aut	aut	aut	aut	aut	aut	aut	aut	aut	aut
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	au	au	au	au	au	au	au	au	au	au
plur.										
1	augu	aau	aau	aú	aau	aú	au	aau	aau	au
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	aute	aue	aue	abe	aue	auea	ae	auee	abe	aue

Yo a vos

sing.										
1	zaitut	zaifut	zaifut	zaitut	zaifut	zaifut	zaifut	zaitut	zaifut	{zaifut zatxut}
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zaitu	zaifu	zaifu	zaitu	zaifu	zaifu	zafu	zaitu	zaifu	zaifu
plur.										
1	zaitugu	zaifun	zaifuu	zaitugu	zaifuu	zaifeu	zaifuu	zaituu	zaifuu	zaifuu
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zatuzte	zaifue	zaifuə	zaitubā	zaifue	zaifue(a)	zafue	zaitue	zaifue	{zaifue zatxue}

Yo a vosotros

sing.										
1	zaituztet	zaifuet	zaifuet	zaituhät	zaifuet	zaifuztet?	zafuet	zaituet	zaifuezt	zaifuet?
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zaituzte	zaifue	zaifue	zaitubā	zaifue	zaifuzte?	zafue	zaitue	zaifuezte?	zaifue?
plur.										
1	zaituztegu	zafeu	zaifueu	zaitueu	zaifuu?	zaifuzteu?	zafeu	zaitueu	zaifuezteu	zaifueu?
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zaituzte	zaifue	zaifue	zaitubā	—	zaifuzte?	zafue	zaitue	zaifuezte	zaifue

Yo te

	I	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
sing.	Flex. liter.	Fuenterr. ^a	Gaviria	Guetaria	Hernani	Iciar	Irún	Isasondo	Legazpia	Motrico	Mutiloa
1	aut	{diel! diñel! yat?	aut	aut	at	aut	yat	aut	aut	aut	aut
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	au	{dik! din! yau?	au	au	au	au	yau	au	au	au	au
plur.											
1	augu	{digul! diñegul!	auu	au	agu.	au	yagu	auu	au(g)u	aú	au
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	autē	{ditekl! diten! yaute?	aue	abē	ante	aue	yaute	{aue lauea	aue	aue	aue

Yo a vos

	I	2	3	plur.	1	2	3	1	2	3	1
sing.	zaitut	{zafut dizut!	zaiſut	zaiſut	zaiſut	zaiſut	zaiſut	zaiſut	zaiſut	zaiſut	zaitxut 1)
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zaitu	{zafu dizu!	zaiſu	zaiſu	zaiſu	zaiſu	zaiſu	zaiſu	zaiſu	zaiſu	zaitxu
plur.											
1	zaitugu	{zafuu dizugu!	zaiſuu	zaiſuu	zaiſegu	zaiſuu	zaiſugu	zaiſuu	zaiſuu	zaiſuu	zaitxuu
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zaituzte	{zafuzte dizia!	zaiſue	zaiſube	zaiſuzte	zaiſue	zaiſuzte	zaiſue	zaiſue	zaiſue	zaitxue

Yo a vosotros

	I	2	3	plur.	1	2	3	1	2	3	1
sing.	zaituztet	dizia!	zaiſnet	zaiſubet	zaiſuztet	zaiſuet	zaiſuztet	zaiſuet	zaiſuet	zaiſuet	zaitxuet
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zaituzte	dizia!	zaiſue	zaiſube	zaiſuzte	zaiſue	zaiſuzte	zaiſue	zaiſue	zaiſue	zaitxue
plur.											
1	zaituztegu	(dizagu! dizutegu!)	zaiſuen	zaiſubeu	zaiſuztegu	zaiſueu	zaiſuztegu	zaiſueu	zaiſueu	zaiſueu	zaitxuu
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zaituzte	dizia!	zaiſue	zaiſube	zaiſuzte	zaiſue	zaiſuzte	zaiſue	zaiſue	zaiſue	zaitxue

1) También zaiſut, etc.

Yo te

	1 Flex. liter.	30 Orio	31 Oyarzun	32 Pasajes	33 Régil	34 Renteria	35 S. Sebast.	36 Tolosa	37 Zaldivia	38 Zarautz	39 Zumaya
sing.											
1	aut	aut	yat	at	aut	at	at?	aut	aut	aut	aut
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	au	au	yau	au	au	au	au	au	au	au	au
plur.											
1	augu	a <u>uu</u>	ya(g)u	au	a <u>u</u>	agu, au	au	augu	a <u>uu</u>	a <u>uu</u>	a <u>uu</u>
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	ante	aue	yaute	aute	aue	aute	ate?	aute	aue	aue	abe

Yo a vos

sing.											
1	zaitut	zaitut	zaſut	zaitut	zaſut	zaſut	zaitut	zaſut	zaſut	zaitut	{zaſut (zaitut etc.)
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zaitu	zaitu	zaſu	zaitu	zaſtu	zaſtu	zaitu	zaſtu	zaſtu	zaitu	zaſtu
plur.											
1	zaitugu	zaituu	zaſugu	zaitugu	zaſtu	zaſtu(g)u	zaitugu	zaitugu	zaſuu	zaituu	zaſuu
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zaituzte	zaitue	zaſuzte	zaituzte	zaſtue	zaſuzte	zaituzte	zaitu(zt)e	zaſtue	zaitue	zaſtue

Yo a vosotros

sing.											
1	zaituztet	zaituet	zaſuztet	zaituztet	zaſuet	zaſuztet	zaituzte	zaituet	zaiztet	zaituet	zaituet
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zaituzte	zaitue	zaſuzte	zaituzte	zaſtue	zaſuzte	zaituzte	zaituzte	zaizte	zaitue	zaſtue
plur.											
1	zaituztegu	zaitueu	zaſuztegu	zaituztegu	zaſtueu	zaſuztegu	zaituztegu	zaituztegu	zaizteu	zaituu	zaſtueu
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zaituzte	zaitue	zaſuzte	zaituzte	zaſtue	zaſuzte	zaituzte	zaituzte	zaizte	zaitue	zaſtue